

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Gloriam humanam, nequaquam, vt finem operum nostrorum, esse
spectandam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

- Matth. 6. 1. Atque hoc est, quod virtutum summus Magister docet, cum ait: *Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioqui mercedem non habebitis, apud Patrem vestrum, qui in calis est. Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocrite faciunt in synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua: ut sis eleemo- syna tua in abscondito, & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. Et, cum oratis, non eritis sicut hypocrite, qui amant in synagogis & in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus: Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. Tu autem cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora patrem tuum in abscondito: & pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. Ac rursus: Cum ieiunatis, nolite fieri sicut hypocrite tristes: exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus ieiunantes. Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam. Tu autem, cum ieiunas, unge caput tuum, & faciem tuam lava, ne videaris hominibus ieiunans, sed patri tuo, qui est in abscondito; Et pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. Hoc ipso sensu D. Augustinus supra à nobis citatus ait: *Cauendum est, ne subrepat cupiditas placendi hominibus, aut per aliqua facta mirabilia, aut per difficilem continentiam, ut olim fortasse Lucretia, sine patientiam, ut Mutius Scaeuola, aut per aliquam largitionem, ut Gallienus Imp. Valeriani filius, qui nihil unquam cuiquam perenti denegauit: aut nomine scientia vel eloquentia, ut plurimi, pro dolor, Doctores, & Concionatores. Pauci enim hunc scopulum animaduertunt. Plurimi operum suorum finem vltimum statuunt laudes humanas, & nominis sui celebritatem, de quibus diuinus Iudex dicit: *Receperunt mercedem suam*; hoc est, veram æternamque gloriam in vanam & perituram gloriam mutauerunt. *Sustinamus inuicem, & labores huius vitæ mutuis adiumentis perferamus*, ait Lactantius, *nec tamen si quid boni operis fecerimus, gloriam captemus ex eo. Monet enim Deus, operatorem iustitiæ non oportere esse iactantem; ne non tam mandatis celestibus obsequendi, quam studio placendi, humanitatis officio functus esse videatur, habeatque, iam pretium gloria quod captauit, nec premium celestis illius ac diuina mercedis accipiat.***
- Ibid. v. 16.
- S. Augustin. lib. 83. qq. 9. 36.
- Lactant. lib. 6. Instit. c. 18.
- VIII, In eundem sensum multa differit D. Hieronymus, sed grauissime

vissimè idem Hiponenſis Aniſtes, dum laudis humanæ cupiditatem, meram vanitatem eſſe demonſtrat. *Magni intereſt*, inquit, cum aliquid boni facimus, cuius rei contemplatione faciamus. Officium quippe noſtrum non initio, ſed ſine penſandum eſt: ut ſcilicet non tantùm ſi bonum eſt, quod facimus, cogitemus. *Hos oculos quibus contemplamur, quare faciamus, quod facimus, auerti poſcit (Pſalmiſta) ne videant vanitatem: id eſt, ne hanc attendat, propter quam faciat, cum boni aliquid facit. In qua vanitate præcipuum locum obtinet amor laudis humana, propter quam multi magna fecerunt, qui magni in hoc ſeculo nominati ſunt, multumq; laudati in ciuitatibus gentium, quærentes non apud Deum, ſed apud homines gloriam, & propter hanc velut prudentes, fortiter, temperanter, inſteq; viuentes, ad quam peruenientes perceperunt mercedem ſuam, vani vanam. Ab hac vanitate uolens Dominus auertere oculos ſuorum: Attendite, inquit, ne inſtitiam veſtram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis, aliquis mercedem non habebitis apud Patrem veſtrum, qui in calis eſt. Deinde cum ipſius iuſtitia quaſdam partes exequeretur, præcipiens de elemoſynis, de orationibus, de ieiunijs, ubique id admonuit, ne aliquid eorum propter gloriam hominum fiat, & ubiq; dicit, eos, qui propterea faciunt, percepiffe mercedem ſuam: id eſt, non æternam, qua Sanctus reposita eſt apud Patrem, ſed temporalem, quam quærunt, qui contemplantur in ſuis operibus vanitatem. Non quia ipſa laus humana culpanda ſit (nam quid tam optandum eſt hominibus, quam ut eis placeant, qua debent imitari?) ſed propter ipſam laudem bene operari, hoc eſt vanitatem in ſuis operibus intueri. Adſtipulatur D. Thomas his verbis: Illi, qui ſolum propter honorem, vel bona faciunt, vel mala vitant, non ſunt virtuoſi. Et Philoſophus docet, non eſſe verè fortes, qui propter honorem fortia faciunt. Neque enim virtus, ſed ambitio eſt, propter humanum honorem aliquid facere. Sic innumerabilis hominum multitudo perit in ſua vanitate, dum non ſolum nobilitatem, indolem, ingenium, vires animi & corporis, artesq; & induſtrias ſuas, opesq; omnes, & ſcientiam, & militiam, & quidquid denique apud profanos eminet, vel excellit, ſed ipſas etiam virtutes & ſupernaturalia dona nonnumquam laudibus humanis dedicant conſecrantq; amittuntq; præmium diuinum, in vanam gloriam commutatum. Hinc tot, apud antiquitatem, Philoſophi,*

S. Hieronymus
in cap. 5. ad
Gal.
S. Auguſtinus,
ſerm. 12. in
Pſal. 118.

S. Thom. 2. 2.
q. 131. art. 1.
ad 3. & 1. 2. q.
2. art. 2. ad 6.
Ariſtotel.
Ethic. 8.

phi, tot heroës ac duces, vel sapientissimi vel fortissimi, tot præclari artifices & magistri euanuerunt in cogitationibus suis; & si quid laude dignum fecerunt, receperunt in hac vita mercedem suam, quia laudem quæsierunt, longè meliùs securam, si non quæsiissent. Altiora (non nos) quærere, & *quæ sursum sunt, non quæ super terram*, Christus docuit; & tamen, omisâ verâ æternaque gloriâ, vmbra sectamur? similes ijs, qui folia legunt ex arbore, fructum prætereunt; aut ijs, qui *quia amant ipsi sibi somnia fingunt*. Quare tales Boëtius in hunc modum alloquitur: *Vos immortalitatem vobis propagare videmini, cum futuram famam temporis cogitatis*. Nimirum sicut mendici, qui delicias principum sperare non possunt, mucido pane satiantur; ita sufficit illis honor caducus, qui æternum non sperant. Hoc videre fuit in Themistocle, qui ad Olympiæ certamen profectus, cum in stadium processisset, omnes, neglectis certaminibus, oculos in eum coniecerunt, in eoque complexando diem totum consumpserunt, ac Themistoclem illum cum plausu & admiratione peregrinis ostenderunt. Ea re vir gloriæ omnium cupidissimus dixit amicis, se eo die laborum, quos pro Græcia suscepisset, omnium fructum amplissimum reportasse. Christianus diuersum iter ambulans ait: *Querant Iudæi gloriam, quæ ab inuicem est: ego hanc requiram, quæ à solo Deo est. Omnis quidem gloria humana, omnis honor temporalis, omnis altitudo mundana, æterna gloria tua comparata vanitas est, & stultitia.*

IX.
 Prou. 22. 1. Hæc non sunt aduersa ijs, quæ suprà è diuinis litteris attulimus de bonæ famæ æstimatione, cum diximus, *melius esse nomen bonum; quam diuitias multas*. Neque enim idcirco nomen bonum negligendum est, immò nec semper malum est, velle hominibus placere. Quæ de caussa S. Augustinus suprà citatæ suæ sententiæ mox subiungit: *Si autem placere hominibus idèo vis, ut eis profis, ad diligendum Deum, non iam hoc, sed aliud cupis. Qui autem placere cupit, necessarium adhuc habet timorem. Primum ne occultè peccando inter hypocritas à Domino computetur. Deinde, si factis placere appetit, ne hanc mercedem aucupans, perdat, quod daturus est Deus*. Ac alibi: *Placetne, inquit ut per salutem iam temporalem optent sibi ac suis honores, & potestates? Sanè, si ut per hoc consulant eis, qui viuunt sub eis, non propter hæc ipsa, sed propter aliud quod inde fit bonum,*
 decet

Coloss. 3. 1.

Boët. lib. 2.
de Consolat.
prosa. 7.Plutarch. in
Themistoc.Thom. de
Kemp lib. 3.
de imit. c. 40.S. Aug. lib. 83.
99. 9. 36.S. Augustini
ep. 121. c. 6.Idem lib. 2.
de ser. Dom.
in monte c. 1.
seqq. & c. 5. de
ciu. c. 12. seqq.